

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΟΓΡΙΔΗ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΔΕ

**Μετάβαση των μαθητών από το Δημοτικό σχολείο στο
Γυμνάσιο: Παιδαγωγικές διαστάσεις**

Η μετάβαση.....

- Μετάβαση είναι ο όρος που χρησιμοποιείται για να δηλώσει το πέρασμα ενός ανθρώπου από μια κατάσταση σε μια άλλη /συνήθως/ **ΑΓΝΩΣΤΗ**.
- Η μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό,
- Η μετάβαση από το δημοτικό στο Γυμνάσιο,
- Η μετάβαση από το σχολείο στην εργασία.....

- **ΚΡΙΣΗ!**
- Piaget, Erikson....

Η μετάβαση.....

- Η μετάβαση είναι σημαντική για:
  - Τα παιδιά,
  - Τις οικογένειες,
  - Τους εκπαιδευτικούς.
-
- Είναι μία από τις πιο σημαντικές προκλήσεις για τα παιδιά σχολικής ηλικίας!
  - Ένα **μεγάλο βήμα** για όλα τα παιδιά και τις οικογένειές τους (Dockett & Perry 1999).

Η μετάβαση.....

- Η μετάβαση του παιδιού από το δημοτικό σχολείο στο Γυμνάσιο, **δεν είναι ένα στιγμιαίο γεγονός αλλά μια διαδικασία που έχει διάρκεια** και η οποία εξαρτάται τόσο από την ετοιμότητα του παιδιού, όσο και από την ετοιμότητα του σχολείου να εξασφαλίσει συνέχεια στην εκπαίδευση του παιδιού, **στηρίζοντάς το στις όποιες αλλαγές.**

Η μετάβαση.....

- Είναι μια σημαντική αλλαγή στη ζωή τους, επειδή καλούνται να προσαρμοστούν όχι μόνο στην αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος και εκπαιδευτικής βαθμίδας, αλλά και να διαχειριστούν εκπαιδευτικά, συναισθηματικά και κοινωνικά θέματα, που προκύπτουν από αυτήν την αλλαγή, η οποία μάλιστα συμπίπτει και με την έναρξη της εφηβείας.

Παιδαγωγικές διαστάσεις

- Οι μαθητές φεύγουν από το οικείο, άνετο και ασφαλές περιβάλλον του Δημοτικού, **χάνουν πιθανόν την κοινωνική ομάδα των συμμαθητών τους** και αρχίζουν να εκτίθενται σε προκλήσεις και δυσκολίες, που συνδέονται με τα μαθήματα, τη διαχείριση του χρόνου και το **φόρτο εργασίας**. Οι διδακτικές μέθοδοι είναι διαφορετικές, η **εργασία στο σπίτι περισσότερη**, η **αξιολόγηση πιο απαιτητική**.

Παιδαγωγικές διαστάσεις

- Θέματα εκπαιδευτικά, που συνδέονται με τις διαφορές των δύο βαθμίδων.

Θέματα κοινωνικά, που σχετίζονται με την προσωπικότητα του κάθε μαθητή, με τους μαθητές ως ομάδα αλλά και με το πέρασμά τους στην εφηβεία.

Αντιφατικά συναισθήματα

- Ταυτόχρονα νιώθουν **ανησυχία, αγωνία, φόβο, άγχος** αν θα τα καταφέρουν με τις νέες απαιτήσεις: **ΓΙΑΤΙ:**
- Απομακρύνονται από το παιχνίδι, από τον κόσμο της φαντασίας/ανεμελιάς και βάζουν νέους στόχους, όπως να πετύχουν στο σχολείο, να γίνουν καλοί μαθητές, να διακριθούν σε κάποιο τομέα, να νιώσουν οι γονείς τους περήφανοι γι' αυτά,
- Περισσότεροι εκπαιδευτικοί, ειδικότητες,
- Μαθήματα και πολλά βιβλία,
- Γνωριμία με νέα παιδιά και διαχείριση νέων σχέσεων.

Παιδαγωγικές διαστάσεις

- Η απομάκρυνση από φίλους του Δημοτικού, η ανάγκη για νέες γνωριμίες, οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί, **αλλά και το να γίνεται κάποιος ο νεότερος στο νέο σχολείο ενώ ήταν ο μεγαλύτερος στο προηγούμενο, είναι πολύ σημαντικά στοιχεία αυτής της αλλαγής.**

Παιδαγωγικές διαστάσεις

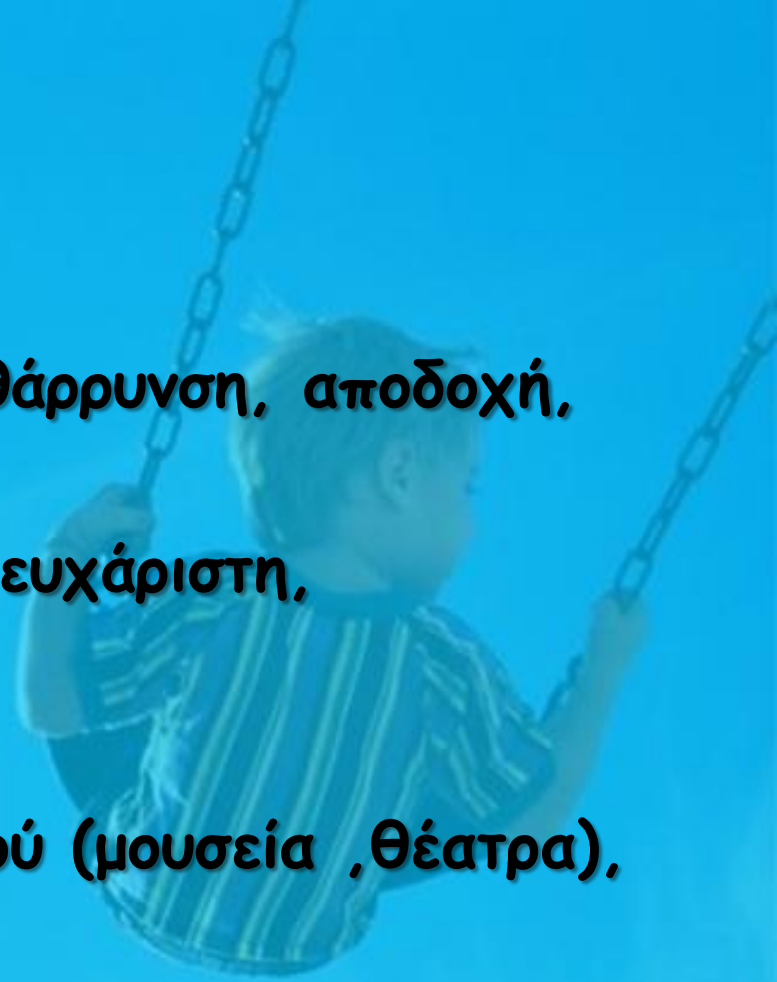
- Από έρευνες γνωρίζουμε ότι για το 10% των μαθητών αυτής της ηλικιακής ομάδας η αλλαγή σχολείου αποτελεί τραυματική εμπειρία και πολλά απ' αυτά τα παιδιά παρουσιάζουν προβλήματα που συνεχίζονται και στις υπόλοιπες τάξεις. Ένας αριθμός μαθητών δεν ολοκληρώνει ποτέ τη φοίτησή του.
- Επίσης κοινωνικά θέματα όπως η ένταξη στην ομάδα των συνομηλίκων, η δημιουργία φιλίας, η εκδήλωση προβλημάτων σχολικής βίας και ιδιαίτερα του **ηλεκτρονικού εκφοβισμού** (cyberbullying) παίρνουν νέες διαστάσεις και αποκτούν άλλο περιεχόμενο στο γυμνάσιο.

Οι ιδέες και οι αντιλήψεις των μαθητών για τη μετάβαση

- Το φαινόμενο των μεταβάσεων ως ζήτημα της εκπαιδευτικής πράξης αλλά και της εκπαιδευτικής πολιτικής έχει απασχολήσει αρκετά την εκπαιδευτική έρευνα. Σήμερα η έρευνα στρέφεται περισσότερο στον ίδιο τον μαθητή, στις ιδέες και στις αντιλήψεις που διαμορφώνει, στα συναισθήματα που βιώνει στη διαδικασία της μετάβασης, στα ερωτήματα που διατυπώνει και στα θέματα που τον απασχολούν.

Ο ρόλος της οικογένειας

- Υποστηρικτική οικογένεια με ενθάρρυνση, αποδοχή, με αγάπη στη συζήτηση,
- Η ατμόσφαιρα στο σπίτι ήρεμη, ευχάριστη,
- Εξωσχολικά βιβλία,
- Επισκέψεις σε χώρους πολιτισμού (μουσεία ,θέατρα),
- **ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ- ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ!**

Οι διαφορές .....

- ✘ Δημοτικό και Γυμνάσιο 9χρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, αλλά όχι ενιαία.
- ✘ Βασικότερες διαφορές:
  - Ηλικιακά χαρακτηριστικά των παιδιών (έναρξη εφηβείας).
  - Πολλοί καθηγητές εναλλάξ στο Γυμνάσιο, σε αντίθεση με τον δάσκαλο του Δημοτικού σχολείου.
  - Ποικιλία γνωστικών αντικειμένων που διδάσκονται από καθηγητές ειδικότητας στο Γυμνάσιο.
  - ...Ο εξετασιοκεντρικός προσανατολισμός των μαθημάτων και η έμφαση στο αντικείμενο της διδασκαλίας, καθιστούν την ανάπτυξη παιδαγωγικής σχέσης δεύτερης σημασίας σε σύγκριση με τη διδακτική διαδικασία (Ξωχέλλης, 2010)

ΑΛΛΑΓΕΣ:

- ✘ «Η δόμηση της εκπαιδευτικής γνώσης και η μετάδοσή της, μέσω παιδαγωγικών πρακτικών, βασίζεται σε έναν επικοινωνιακό κώδικα, που αποτελεί τη βάση του εκπαιδευτικού συστήματος, εξασφαλίζει τον έλεγχο αναπαραγωγής του συστήματος και υποθάλπει τις λειτουργίες του (Γκότοβος 2001, Πυργιωτάκης 2000), μία από αυτές είναι η κοινωνικοποίηση».

- ✘ Οι απόψεις των εκπαιδευτικών για «τη σωστή συμπεριφορά» του μαθητή είναι :
  - ✓ τυπική ανταπόκριση στις σχολικές υποχρεώσεις.
  - ✓ Περιορισμός του αυθορμητισμού.
  - ✓ Αρμονική συναναστροφή.
  - ✓ Συνεργασία με συμμαθητές
  - ✓ Ενεργητική συμμετοχή στις δραστηριότητες της τάξης

Κοινωνικοποίηση

Δείκτες κοινωνικοποίησης :

1. Ο βαθμός διαμόρφωσης, σταθεροποίησης ή αλλαγή της συμπεριφοράς του μαθητή, σύμφωνα με τις ισχύουσες νόρμες, (Ξωχέλλης, 2002).
2. Η Παιδαγωγική αλληλεπίδραση, στηρίζεται αποκλειστικά στη γλωσσική αλληλεπίδραση (Γκότοβος, 1997).
3. Μετατόπιση στην ακαδημαϊκή μάθηση από την «κοινωνική γνώση» , με στόχο την ανταπόκριση του μαθητή στην «εξειδικευμένη γνώση», των διαφόρων μαθημάτων (Πυργιωτάκης, 2002).

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑΑ!

- Τίποτα δεν έχει τόση επιτυχία όσο η ίδια η επιτυχία!

